

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13—74

CONSISTORUL EPARCHIAL ORTODOX ROMÂN, CLUJ.

Nr. 5712/923 Pres.

Circulară

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din Dieceza Clujului.

Cu ziua de 31 Decembrie 1923, expiră mandatul corporațiilor bisericești alese pe periodul anilor 1921—1923, anume expiră mandatul comitetelor și epitropiilor parohiale, mandatul sinodului și comitetului protopopesc și al epitropiilor protopresbiterale, cari corporațiuni administrative sunt a se alege în temeiul Statutului organic pe un nou ciclu de 3 ani (1924—1926).

Pentru de a executa de rigoare și cu conștientiozitate dispozițiile din Statutului organic, și ale regulamentelor congreseale pentru parohii și afacerile epitropești, dispunem următoarele:

a) Oficiile parohiale:

1. Sunt îndatorate în una din zilele din urmă a luni Decembrie 1923, a pregăti lista membrilor sinodului parohial pentru anul 1924 și a o prezenta comitetului parohial, ca eventual să o întregască cu toți cei în drept, în baza §-ului 6 din Statutul organic, și provăzută cu clauzula comitetului parohial a o publica în biserică cu 8 zile mai înainte, și după aceea a o prezenta *Sinodului ordinar*, care trebuie să se țină în jumătatea primă a luni lunare în toate parohiile din Dieceză și cel mai târziu până la 31 Ianuarie 1924.

2. În sarcina conducătorului oficiului parohial cade conchemarea epitropiilor parohiale pe una din zilele din urmă ale luni Decembrie 1923, ca să încheie Jurnalul de cassă de pe anul 1923, și a pregăti proiectul de buget pentru biserică, fonduri și fundațiuni, școală, separat pe anul 1924 pe care îl va prezenta comitetului parohial și acesta după aprobare, îl înaintează cu raport sinodului parohial ordinar.

3. În toate parohiile unde venitele ordinare nu sunt suficiente pentru acoperirea tuturor cheltuelilor, se face o repartție asupra credincioșilor, luându-se de bază cheia: averea, darea, ori praxa din trecut, care repartție are să o voteze sinodul ordinar.

4. În sinodul parohial ordinar se va prezenta și pertracta rațiociniul anului 1923 cu jurnalul și toate documentele de cassă, cartea de evidență despre încassări și res-

tanții de chirii, arânzi, camete, strane, etc., care rațiociniu cetit și aprobat de sinod, se înaintează la oficiul protopopesc până la finea lunii Ianuarie 1924.

4. În sinodul parohial ordinar se aleg și membrii sinodului protopopesc, după cercurile electorale protopresbiterale stabilite în trecut, cari alegeri se pot face și prin aclamație, dacă parohia are drept de a alege unul ori mai mulți membrii, iar în parohiile mici, cari formează un cerc cu alte parohii, se aleg membrii la sinodul protopopesc prin votare nominală ori secretă, având a se prezenta bărbații de încredere la oficiul protopopesc, pentru de a face scrutiniul în ziua care va dispune protopopul concernent.

Protopopiatul nou al Chioarului în organizarea lui a primit de aici instrucțiuni generale și organele de acolo se vor conforma indigitărilor ce vor primi dela administratorul protopopesc, protopopul Zacharie Manu.

b) Oficiile protopresbiterale:

1. Concheamă colegiile preoțești în primele zile din Februarie pentru alegerea membrilor din cler la sinodul protopopesc ordinar. Cu ocazia aceasta îndatorăm pe toți preoții să se prezenteze la colegiul preoțesc și să ducă cu sine:

- a) Specificația cununașilor pe 1923 cu suma încassată.
- b) Raportul despre rezultatul discului dela ziua „Botezului.”
- c) Bugetul votat de sinod pe 1924.
- d) Rațiociniul de pe 1923, aprobat de sinod.
- e) Lista membrilor sinodului parohial pe anul 1924.
- f) Extrasul din matricule despre datele statistice.
- g) Raportul despre căsătoriile numai civile.
- h) Consemnarea despre averile bisericesti și școlare.
- i) Datele școlare cerute cu ordine speciale.
- j) Toate Rapoartele cu cari este în restanță față de oficiul protopopesc.

Neîmplinirea acestor dispoziții formează delictе disciplinare, după §-ul 8 al Regulamentului pentru parohii, — și protopopii sunt îndatorați să arete pe toți cei neglijenți prin act separat.

Administratorii parohiali din parohiile vacante, ca conducători ai oficiului parohial au aceleași îndatoriri ca și parohii în parohiile lor, și numai sinodul ordinar îl vor ținea în altă Duminecă ori sărbătoare din luna Ianuarie.

2. Oficiile protopopești concheamă epitropia și comitetul protopresbiteral pe una din zilele prime ale lunii Februarie, pentru de a examina rațiociniul anului 1923 și a face proiectul de buget pe 1924.

Constatându'se la stabilirea bugetului pe 1924 că venitele ordinare nu acoper cheltuelile, are să se facă o repartiție asupra comunelor bisericesti, în proporția numărului sufletelor și a capabilității de a plăti a parohiilor.

3. Oficiile protopresbiterale convocă sinodul protopresbiteral ordinar pe una din zilele lunii Februarie, fiind materialul de pertractat concentrat la oficiul protopresbiteral, conform celor dispuse în punctele precedente, prezentează raport despre activitatea lor și aleg comitetele și epitropia protopresbiterală.

4. Oficiile protopresbiterale înaintează despre singuraticele obiecte enumerate în

punctele precedente rapoarte speciale, însoțite de actele de organizare, administrare și financiare cel mai *târziu până la 10 Martie 1924.*

Așteptăm, ca toate organele noastre să-și facă chestie de conștiință și de ambiție întru de a îndeplini cele dispuse la termenele statorite, ca întreg organizmul să funcționeze normal și regulat și să pulseze o viață bisericească mai vie cum cu durere am expriat, că n'a fost până aci în măsura dorită.

Cluj, din șed. senatului bisericesc ținută la 11/XII. 923.

L. Curea
Secretar Consistorial

NICOLAE IVAN
Episcop

Ideia națională

Conferința d-lui Octavian Goga

Invitat din partea studenției din Cluj d-l Octavian Goga a ținut Duminică trecută în sala Teatrului Național din Cluj o conferință splendidă despre ideia națională.

În sala tixită de lumea intelectuală românească din Cluj și a studenției si-a desfășurat d-l Goga conferința prinsă într-o bogăție extraordinară de idei și într'un limbaj scâpărător abundent în maestre figuri retorice și stilistice.

Conferința s'a început cu evocarea vieții studenților români dela Budapesta de acum 20 ani.

Sub zidurile ei reci se găseau acum douăzeci de ani, vre-o trei sute de tineri porniți din satele Ardealului să învețe carte în capitala Ungariei Stăpânirea de atunci care voia să crească, încă de pe băncile scoalei, ieniceri pentru cultura maghiară, urzise în jurul sufletelor dornice de lumină, o țesătură savantă menită să otrăvească simțământul românesc în fiecare dintre acești desrădăcinați.

Acolo, în Metropola plină de ispite și de cătuse s'a înfiripat mișcarea dela „Luceafărul” un preluđu al desrobirilor viitoare.

Care a fost taina care a păstrat sufletele intacte? Care este miracolul izolării, instinctul sigur, mântuitor în fața primejdiei? A fost „ideea națională”.

Valul aceleiași idei svâcnea însă pretutindeni, pe tot cuprinsul pământului românesc. Tot atunci, cu douăzeci de ani în urmă, doctrina naționalistă a „Semănătorului”, chema la viață o literatură slujind acelaș crez. În toate inimile se instăpânise lozinca unirii. Răsboiul pentru unitatea națională n'a fost altceva decât un fruct

copt al acestei ideologii, care biruise pretutindeni, în școală, în armată, în popor, din saloane până în ultimul cătun. A fost triumful ideei, după îndelunga acumulare de energii a atâtor veacuri.

Astăzi, Scriptura s'a împlinit. Epopeia s'a încheiat. Ideia națională trebuie adaptată împrejurărilor schimbate. Dar după tensiunea de nervi a tranșelor, după jertfa cea mare, se pare că ceea ce am câștigat în supraiață am pierdut în adâncime. Poporul românesc, ieșit din patru stăpâniri deosebite se înfățișează sleit în rezistența lui. Dăm impresia că suntem un trup deșirat și bolnav, și pe trupurile bolnave se ivesc deobicei paraziții. Din toate părțile globului, călători după noroc descind la noi ca într'o nouă Californie, sporind spuma incertă a orașelor, semănând descurajare în sufletele țăranilor și lăsând în urmă o filozofie amară, convingerea lor că noi de aceea am ieșit din robia egipteană, ca să între ei în Canaan.

Astfel stând lucrurile, ar trebui să ne întrebăm: acesta e epilogul epopeei, după atâtea grămezi de oase îngropate pe toate fronturile? Ar trebui să alungăm zarafii din templu să spălăm din nou altarele noastre. Dar, cine să ia asupra-și opera de pedagogie a mulțimei? Sarcina ar trebui să revină presei. Altădată, în gazetele noastre se ogliădea zinic, tot ce credeam, tot ce nădăjduiam. Istoria noastră politică se confundă cu istoria presei românești și ideia națională s'a propagat prin aceste tipare indispensabile. Astăzi, scrisul românesc e invadat de o anumită presă, aservită capitalismului internațional, pe care o stăpânesc negustori analfabeți, schimbând apostolia în tarabă. Două exemple sunt suficiente. Acum câteva luni, la conferința dela Lausanne se adunaseră reprezentanții țări-

lor cari au luat parte la război și se strânseseră și gazetari din toate părțile. Cine credeți că a fost cancelarul opiniei publice românești? D. Iacob Rosenthal de la ziarul „Adevărul”. Al doilea exemplu, tot atât de sugestiv. Astăvară, în biserica de la Rășinari, se pomenea amintirea neperitoare a mitropolitului Andrei Șaguna. În mulțimea cuvioasă, cineva a deslușit deodată figura profană a unui așa zis ziarist, originar din Polonia, expulzat odinioară din țară. El venise, nenorocitul, să reprezinte presa la groapa nemuritorului arhiereu!

Pe noi nu ne va speria țipătul celor cari vorbesc de huliganism când pretindem respectul talentului, sau de antisemitism, când, acordând o plenitudine de drepturi tuturor concetățenilor, reclamăm pe seama noastră modelarea opiniei publice în spriitul tradiționalist al ideii naționale. Dacă îngăduim să degenereze presa din apostolat la o întreprindere comercială, însemnează să scăpăm din mână diriguirea sorței noastre și să lunecăm pe povârniș.

Acelaș străinism s'a înstăpânit însă și în artă. Și pictura nu mai respiră câmpul nostru, țărânul nostru, viața noastră. Peneluri străine, o retină care vine de foarte departe, înfățișează inspirații exotice, cari ar putea fi dela Calcutta, dela Filadelfia sau dela Breslau. În literatură, la fel. Oaspeții au apărut și aici. Noi socotim literatura ca pe un sanctuar unde se păzesc tablele legii. Literatura națională însemnează a prinde într'o formă artistică criteriile specifice ale diferențierii de suflet, gama distinctivă a plămădelii etnice. Așa a scris Eminescu, așa a scris Coșbuc, așa a scris Delavrancea. Astăzi, ne-a năpădit expresionismul, dadaismul, rabin-dranat-tagorismul, și alte etichete exotice. Sunt interpuși între noi și trecut, cei mai antipatici mistifi din zilele noastre.

Dacă în viața politică nu vom contesta drepturile asigurate prin legăminte internaționale, unitatea noastră de suflet vrem s'o menținem ferită de promiscuități. Căci, în fața situației de azi, numeroase întrebări ni se înfig în conștiință. Suntem noi un popor minor, predestinați să cărăm bolovanii la piramidă, pentru ca din vârful ei să sfideze eternitatea alte seminții de aleși?

Nu e cum s'a zis, o pornire de xenofobie în societatea românească. E un gest de apărare. Studentii, prin instinctul suveran al tinereții, au simțit primejdia și s'au pus de-acurmezisul ei.

Zece mii de băieți, sbuciumați de același crez, nu pot fi un caz de demență colectivă. Că au și lozince gresite, se poate. Dar ei sunt ideea națională în mars, noul popas pentru ziua de mâine.

Domnul Octavian Goga și-a sfârșit conferința adresându-se astfel studenților: D-voastră, cum vă văd eu, sunteți vestitorii resurecțiunii de mâine. Scrieți, băieți, scrieți, — spunea odinioară apostolul Heliade. Simțiți, băieți, simțiți ideea națională, îndrăznesc să vă spun eu, dacă vreți să faceți din tinereța voastră un titlu de mândrie pentru tâmpilele cărunte care vă asteaptă”.

Muzeu bisericesc

Nr. 5511. — Deodată cu înființarea eparhiei noastre în 1919 între alte probleme consistoriul nostru s'a ocupat și cu ideea înființării unui muzeu bisericesc la episcopia noastră. Am atras atenția onoratei preoții asupra acestei chestiuni în gazeta noastră oficială dela începutul anului 1920. Sf. Sinod al țării noastre încă s'a ocupat cu aceasta în sesiunea sa din toamna aceasta și în conglăsuire cu hotărîrea Ministerului de Culte Nr. 61199—1923 a decis înființarea acestor muzee pe lângă toate episcopii.

Acum după ce și episcopia și consistoriul nostru s'a putut instala în casa sa proprie am ajuns în situația de a putea realiza și această chestiune.

Având în vedere marea importanță istorică a acestui muzeu facem apel la conștiința preoții să strângă toate cărțile vechi, odore și tot felul de obiecte sfinte scoase din uz, care prezintă o mare importanță din punctul de vedere al culturii și al artei noastre, și care din neștiință, sau alte pricini se prăpădesc de vreme și de mâini ignorante, sau ajung în mâini streine. Pentru a scăpa aceste comori de peiré și instreinare și pentru a pune la îndemâna cercetătorilor viitori un material de studiu de o mare valoare îi rugăm ca toate acestea să le trimită aici la episcopie unde se vor inventariza și păstra în bune condițiuni pentru posteritate.

În legătură cu aceasta ni se impune și o altă îndatorire de a strânge tot materialul istoric ce ne stă la dispoziție, pentru de a putea alcătu și istoria fiecărei parohii și prin aceasta istoria eparhiei noastre. În scopul acesta îndrumăm pe preoții noștri să adune tot materialul referitor

la parohiile lor, tot ce se găsește în arhiva parohială, sau a comunei sau a școlii să conșcrie toate notițele de pe foile cărților bisericești, notițe și date însemnate în biserici sau pe biserici pe cruci sau alte obiecte din biserică sau din sat, pentru că toate însemnările acestea au importanță istorică. Să adune din gura poporului tradiția referitoare la întâmplări istorice din sat, cam decând există satul, ce pățanii a suferit, ce lupte a dus cu alte neamuri și confesioni, de când este biserica și între ce împrejurări a fost zidită, ce preoți a avut mai înainte, câți se știu cu numele, există în biserică sau sat cărți sau alte obiecte în legătură cu biserica, dela cine e antimisul și alte date amănunte, cari toate să se însemne și aducându-le în sir cronologic să se adune pentru ea întreg materialul să se concentreze aici la Consistor.

Credem inutil de a stăruia asupra acestei chestiuni cu indicații și mai amănunțite. Importanța ei o apreciază fiecare și prin urmare așteptăm dela onorata preoțime să-i dea atenția ce i se cuvine.

Comorile noastre istorice

Ţetim într-o gazetă din Oradea Mare că unul dintre episcopii uniți a dat un circular preoțimei sale în care dă ordin să se adune și să se colecționeze la episcopie toate cărțile bisericești vechi de prin bisericile românești, cu scop de a fi trimise la Roma spre studiere. Nu stim întrucât e adevărată știrea aceasta. Nu ne vine însă să credem ca un episcop român să poată săvârși un astfel de sacrilegiu câtă vreme aceste cărți constituie o adevărată comoară a trecutului nostru. Se știe că tot ce este vechiu în bisericile românești este dinainte de unire și cele mai multe cărți sunt danii făcute bisericilor românești din Ardeal de către domnitorii și episcopii din țările românești de pe vremuri. Trimiterea lor la Roma nu poate fi decât un acces de hiperzel catolic, care dorește să nimicească și aceste mărturii ale legăturilor noastre din trecut cu irății de peste Carpați și cu biserica ortodoxă. Întrucât pornirea aceasta s'ar confirma ca fiind adevărată rugăm ministerul de Culte să pună stăvilă aștorfel de acțiuni nesocotite.

Căminul preoților

Până în prezent pentru căminul preoților a încurs la Casieria Consistorială contribuiri benevole în numărul suma de 12.978 lei. Din aceasta sumă s'au cumpărat obiectele trebuincioase pentru instalarea căminului, cari adăugându-se la obiectele intrate din donațiuni, inventarul acestui cămin reprezintă azi o valoare de 26.360 lei. Deschizându-se acest cămin cu ziua de 1 Decembrie a. c. în str. Vasile Stroescu Nr. 14. preoții cari vin la Cluj de aci înainte nu vor fi avizați să se încartireze pe la hoteluri, plătind taxe peste puterile lor, ci în acest cămin vor găsi casa lor curată și un pat modest, unde să-și plece capul. Unde mai e, avantajul, că întâlnindu-se aici preoții noștri din toate părțile Eparhiei, uneori cu cei din alte Eparhii, pot întrebuița timpul în discuțiuni, din cari fiecare va profita, adunând învățăminte noi spre a le aplica în activitatea lor modestă din parohie.

Necesitatea înființării acestui cămin a justificat-o pe deplin clerul nostru, care cu mână largă a jertfit după putință, ca să se poată deschide. Se va pune toată stăruința, să satisfacă cerințelor acest cămin, care dela preoții noștri atârna, ca prin jertfa lor să se desvolte și mai mult dela acest început modest.

Invităm preoțimea noastră din orice eparhie ar fi, ca venind la Cluj să beneficieze de adăpostul ce-l oferă acest cămin.

Discul pentru fondul catedralei

Sinodul nostru diecesan din anul acesta prin concludul său Nr. 17 din 3-16 Aprilie a decis să apeleze și la „banul săracului” pentru de a săvârși opera măreață a zidirii catedralei, la care ne-am angajat cu toții. S'a decis ca în ziua de Sf. Nicolae să se poarte un disc în toate bisericile eparhiei noastre anume numai pentru zidirea acestei catedrale.

Atragem deci din nou atențiunea On. preoțimi asupra ordinului nostru Nr. 4799 publicat în Nr. 12 al gazetei noastre, ca să satisfacă aceleia dispoziții. Preoții noștri la cari de atâtea ori apelăm și cari înțeleg mai mult ca alții greutățile cu cari luptăm, vor explica și de astădată credinciosilor noștri apelul acesta ce se face la „banul săracului” și vor premerge cu exemplu bun, ca să aibă fiecare mângăere de-a fi pus o cărămiță în zidurile „bisericii neamului nostru”.

Clerul și alcoolismul

(s.) În ultimul timp ne-au venit tot mai dese știrile despre măsurile luate de diferitele state pentru înfrânarea alcoolismului. Lumea a început să se alarmeze de progresele înspăimântătoare ce le face acest flagel al societății omenesti. Și-a început să înțeleagă că forța vitală a statului nu residă în satisfacerea tuturor intereselor sale financiare, ci în puterea morală a masselor. Mens sana in corpore sano atât la individ cât și la colectivitate se dovedește mereu că e primul factor al economiei naționale a unui popor.

După măsurile drastice și energice luate de Statele Unite din America au urmat și altele. Astfel Spania a oprit orice vânzare de alcool în zile de Dumineci și sărbători. Acum ne vine știrea din Italia că de asemenea s'a restrâns și acolo în măsură mare consumarea alcoolului.

În țara noastră încă a fost sulevată chestiunea aceasta de I. P. S. metropolitul primat. Guvernul încă s'a ocupat de acestea și a promis că va aduce o lege pentru reglementarea alcoolismului.

Ravagiile ce le face acest flagel la poporul nostru sunt îngrozitoare. Le cunoaște oricine și nime nu le poate tăgădui.

Nici considerații de natură atenuantă nu încep față de poporul nostru, care trăește în plin alcoolism.

Acțiunea pornită din sferile cele mai înalte ale statului nu poate fi salutată decât cu bucurie de către toată suflarea noastră românească. Dorim însă ca noua lege să fie severă și drastică.

În problema aceasta mare ne revine însă și nouă, și mai ales nouă preoților, o mare îndatorire. Mijloacele coercitive ale organelor statului au nevoie de înainte mergători cari să le preceadă și să le secondeze în aplicarea lor cu puterea pildei și a cuvântului. Problema reclamă apostolat iar la acesta clerul este indicat.

S'a afirmat din unele părți că prin cuvânt și pildă nu se poate ajunge la rezultat. Dovada cea mai clară care răstoarnă acest rezonament sunt sectarii.

Credincioșii sectelor dela noi nu beau, absolut de loc nu beau. Cum au putut ajunge

propagandiștii lor la acest rezultat? De sigur că numai pe calea pildei și a cuvântului.

Pentru ce n'ar putea oare și preoții noștri recurge la aceste mijloace, să facă și ei ceea ce pot face propagandiștii sectari? În orice caz succesul reclamă hotărîre firmă, cuvânt puternic și mai ales pildă fără nici o prihană.

Avem credința că posibilitatea unui succes nu este eschisă, ci dimpotrivă e asigurată. Preoții noștri să renunțe absolut și definitiv dela orice libațiuni la ospete, la pomeni, boțezuri, festăni, la intrarea în cârciume, la cinstirea clăcilor cu alcool etc. și atunci rezultatul nu va întârzia. Când preotul va sta în fața poporului ca o pildă integră neescapabilă din orice punct de vedere cuvântul lui va cădea cu siguranță în pământ roditor și este imposibil să nu prindă rădăcini.

Iată una din problemele reclamate de actualitate cu stăruință arzătoare, pe care sunt chemate conferințele preoțești să și-o însușiască și săi dea soluția pretinsă de spiritul timpului, de vaza bisericei și a preoției și de binele obștesc al credincioșilor noștri.

În slujba acestei idei am dori să vedem înrolată toată preoția noastră.

ȘTIRI

Religia în școlile secundare. Ministerul Instrucțiunii a instituit o comisie pentru organizarea învățământului în școlile secundare. Această comisie a discutat și chestiunea instrucției religioase în aceste școli.

În aceea comisiune, s'au emis diferite păreri și propuneri, dar a izbutit părerea ca „învățământul religiei” să fie predat în tot cursul secundar și cu cel puțin două ore de curs pe săptămână în fiecare clasă.

• • •

Un desiderat al Papei. Gazetele scriu că Papa dela Roma a primit în audiență câțiva prelați orientali și cu această ocazie a pronunțat o cuvântare recomandând reîntoarcerea bisericei orientale în sânul marelui unități a catolicismului.

* * *

Noul patriarh din Constantinopol. Mitropolitul Gregorias din Kadikui a fost ales de către Sf. Sinod ca patriarh ecumenic la Constantinopol.

Stire personală. Ieri Sâmbătă a sosit în orașul nostru pentru câteva zile d-l ministru de culte Alexandru Lapedatu.

* * *

Congresul presei. Astăzi Duminică se ține în Cluj congresul presei din România. Sindicatul ziaristilor din Ardeal au pregătit cu această ocazie un festival splendid împreună cu conferințe, declamații, cântări și banchet.

Congresul se deschide d. a. la ora 4 în sala prefecturii județului, iar seara la ora 9 un festival în sala Teatrului Național.

* * *

Arhimandritul Nicolae al Ucrainei a fost omorât de bandiți bolșevici.

* * *

Noul buget. Luni s'a întrunit la Cameră comisiunea generală bugetară pentru a aproba bugetul general al Statului, după care apoi va fi depus pe biroul Adunării deputaților.

Noul buget va avea la venituri 23 miliarde 900 milioane lei și la cheltuieli 22 miliarde 300 milioane lei. Se prezintă deci cu un excedent de 1 miliard 600 milioane, care va servi la îmbunătățirea situației materiale a funcționarilor publici.

* * *

† *Episcopul Széchenyi.* La 1 Decembrie a încetat din viață în sanatoriul Pajor din Budapesta contele Nicolae Széchenyi episcopul romano-catolic din Oradea-Mare, în vârstă de 56 ani. Ungurii iau făcut grandioase funerarii naționale. Cu el dispăre încă unul dintre marii irendentisti ai patriei noastre.

* * *

Sfârșitul lumii. Un savant englez, specialist în chestiunile atmosferice, afirmă că sfârșitul lumii e definitiv fixat... pe ziua de 4 Februarie 1929.

În acea zi fatală pentru planetarii pământului se va produce un cataclism.

Cu o viteză de 4000 km. pe oră se va năpusti asupra pământului un formidabil uragan, care va distruge totul în calea sa. Marea Mediterană se va lărgi considerabil, în cât oceanul Atlantic va atinge părțile centrale ale Asiei. Toate fluviile și lacurile vor dispăre și în locul lor vor apărea altele.

De asemenea sistemul orografic va fi înlocuit cu alt sistem.

Savantul englez pretinde că nici un oraș din

cele existente azi, nu va mai fi în ziua de 5 Februarie 1929.

* * *

Trei frați morți deodată. Într'un sat de lângă Geneva au murit în aceeași zi trei frați în vârstă de 27, 29 și 33 ani.

* * *

Curcubeu în Decembrie. În Cluj s'a văzut deunăzi un foarte frumos curcubeu, care a stors mîrarea tuturor. Se spune că curcubeu în luna Decembrie nu s'a mai pomenit pe aici până acum niciodată.

* * *

Pertractări. Între România și Rusia pe deo parte, România și Ungaria pe de altă parte s'au început pertractări pentru reluarea raporturilor amicale și a stabilirii unei convenții comerciale-economice. O comisie specială discută cu Ungurii chestia despăgubirilor de războiu.

În legătură cu aceasta unele ziare scriu că Rușii ar fi concentrat multe trupe roșii la granița Poloniei și a Basarabiei.

* * *

Un mare potop în Italia. Ploile din vremea din urmă căzute mai cu seamă în Italia, au umflat alvia râurilor și au pricinuit o mulțime de pagube. Un astfel de râu rupând zăgăzurile, a dus în valurile lui trei comune italiene: Dezzo, Gandino și Corne. Dintre locuitorii acestor trei sate s'au înecat în valurile apei peste șapte sute de suflete.

* * *

Catedre vacante. Ministerul Instrucției, publică concurs de profesor agregat pentru ocuparea catedrei de „Istoria Artelor”, la facultatea de litere și filozofie din Cluj, precum și la catedrele de „Teologie practică, omiletică și liturgică pastorală” și de „Exegeza noului testament”, la facultatea teologică din București.

* * *

Alegerile din Anglia. În Anglia s'au săvârșit în săptămâna trecută alegerile pentru corpurile legiuitoare. Guvernul englez este definitiv în minoritate față de totalitatea opoziției, fiind aleși 256 conservatori, 144 liberali, 187 travaillisti, 10 independenți. 6 miniștri au căzut.

Cercurile londoneze caracterizează rezultatul ca victoria comerțului liber. Se așteaptă demisia guvernului lui Baldwin. Se crede că Lloyd George va forma noul guvern. Au fost alese deputați și opt femei.

Cercurile parlamentare franceze, cred, că în

cazul venirii lui Lloyd George la guvern. Importante schimbări și în Franța.

* * *

Răspunsul la Mesaj. Luni a fost votat în ședința camerei răspunsul la Mesajul regal. Răspunsul a fost prezentat Majestății Sale în aceeași zi d. a. la 3 ore de către o comisie specială pe lângă formalitățile obicinuite.

* * *

Bani falsi de 500. La Iași s'a descoperit o tipografie de bani falsi de câte 500 lei, proprietatea unor tineri. Numiții au fost arestați.

După ultimele cercetări pare a rezulta că în afară de cunoscutele falsuri de bancnote, acte publice și acte private, un profesor din Huși s'ar fi făcut vinovat și de falsificări de certificate de absolvire de liceu, cu cari unii elevi s'au înscris la școlile superioare din Viena.

* * *

Republica Greciei. Țara Greciei trece prin frământări grele. Curentul republican prinde tot mai mare teren. Se vorbește că noua formă constituțională a țării va fi supusă unui plebiscit. Regele a declarat că nu pleacă din țară până ce se va pronunța poporul. În caz că va învinge curentul republican întreaga dinastie va părăsi țara.

Guvernul nostru a luat măsurile necesare ca să nu i-se întâmple nimic reginei Elisabeta, fiica regelui nostru. A avertizat despre aceasta guvernul Greciei, făcându-l responsabil pentru viața tinerei regine.

* * *

Pentru ceice nu plătesc dările la timp. Ministerul de finanțe a luat hotărârea ca toți aceia, cari nu și plătesc dările până la 1 Ianuarie, vor plăti, pe lângă darea stabilită, încă o dobândă de 9 la sută pe an.

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. **Papism și ortodoxism în Ardeal** de Dr. G. Ciuhaudu — 12.— Lei
2. **Români ortodocși și Români uniți** de Dr. G. Ciuhaudu — 10.— Lei
3. **Ortodoxia și creștinismul apusean** de P. L. Nicodim — 8.— Lei

4. **Șchisma Românească sau Unirea cu Roma** — — — — — 2.50 Lei
5. **Analele Asociației „A. Șaguna”** II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. **Invățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură)** — — — — — 10.— Lei
7. **Vieța unei mame credincioase** de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
8. **Spice din istoria bisericii** de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
9. **O pagină din lupta noastră pentru existență** de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. **Memoriile Arhiepiscopului și Mitropolitului Andrei Șaguna** 25.— Lei
11. **„Pentru neam și lege”, predici împotriva sectarilor** de Dr. G. Comșa — — — — — 35.— Lei
12. **„Istoria Românilor”** de Dr. Ion Lupaș — — — — — 50.— Lei
13. **„Problema educației sexelor”** — — — — — 8.— Lei
14. **„Femeia”** de Dr. C. Stanca — — — — — 20.— Lei

Nr. 5000.

2—3

CONCURS

Devenind vacante posturile de *profesori de religie* dela a) liceul „Regina Maria” și b) Școlile medii din Cluj, prin aceasta se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Titularii acestor posturi sistemizate vor beneficia de retribuțiile legale ale profesorilor dela școlile secundare.

Cererile de concurs provăzute cu documentele necesare se vor înainta Consistoriului diecesan din Cluj.

Cluj, la 28 Noembrie 1923.

Consistoriul Diecesan

STEFAN FEHÉR

CLUJ — Str. Memorandului Nr. 21.

Pregătește

pălării pentru preoți după măsură și model

Repară pălării vechi după mustră originală,
precum și altfel de pălării
cu prețuri ieftine.